በጸሎተ ሐሙስ የተገኘው ለውጥ

በዓለማችን ብዙ የጸሎት ዓይነቶችና ብዙ የጸሎት ቀኖች እንዳሉ ከታሪክ እንረዳለን ፤ በዘመነ ኦሪትም የተለያዩ የጸሎት ዕለቶችና የጸሎት ዓይነቶች ነበሩ ።

ከብዙዎች አንዱ የጸሎተ ሐሙስ ዋዜማ የነበረው የፋሲካው በዓል ቀን ነበረ ። በዚህ ዕለት የእግዚአብሔር ሰዎች በኅብረት እየተሰበሰቡ ከግብፅ ባርነት ስላወጣቸው ያመሰግኑት ወደ ፊትም ከተመሳሳይ ችግር እንዲጠብቃቸው ይጸልዩ ነበር ።

ለሥጋዊው ዓለም የተለያዩና የሚለዋወጡ ሥርዓቶች እንዳሉ ሁሉ በመንፈሳዊው በኩልም የተለያዩ የሥርዓት ዘመናት ነበሩ ። እነሱም የአበው ፤ ሥርዓተ ዘመን ፤ የኦሪት ሥርዓት ዘመን ፤ የመሳፍንት ሥርዓተ ዘመን ፤ የነገሥታት ሥርዓተ ዘመን የነቢያት ዘመን ናቸው ።

እነዚህ አምስቱ ሥርዓት በተለያዩና በተከፋፈሉ ዘመናት አልፈዋል።በነዚህም ባለፉት ሥርዓቶች ውስጥ ብዙ ዓበይት ቁም ነገሮች ይካሔዱ ነበር ። ከነዚህም ቁም ነገሮች አንዱ የፋሲካ ዝግጅት ነበር ።

ይህ ዝግጅት ለሐዲስ የለውጥ ሥርዓት መንጠልጠያ እርካብ ሆኗል ። አንድ በጊዜውለምልሞና አብቦይታይ የነበረ ዛፍ ጊዜው ሲአልፍበት ቅጠሉና አበባው ይረግፋል ። በዚህ አንፃር የዓለምም ሆነ የመንፈሳዊው ሥርዓት ጊዜው ሲአልፍበት በውስጡ ተሸክሟቸው የነበሩት አሮጌ መመሪያዎች ሁሉ እየተራገፉ ይወድቁና ሌሎች ለአዲሱ ሥርዓትምቹ የሆኑ መመሪያዎች በቦታው ይተካሉ።

ጸሎተ ሐሙስ ባለፈው ሥርዓት ውስጥ የነበረውን ሥርዓተ ፋሲካየሻረና ለሐዲሱ ሥርዓት ከፍተኛ ቦታ የሰጠ ታላቅ የለውጥ ቀን ነው ። ከዚህ ላይ በጥንቃቄና በማስተዋል ልንመለከተው የሚገባን ነገር አለ።እሱም ፋሲካ ምን እንደሆነ ማወቅ ነው ። ፋሲካ የሚበላ ነገር ብቻ መስሎ ይታይ ይሆናል ። ግን የሚበላ ነገር ብቻ አይደለም ።

የፋሲካን ትክክለኛ ትርጉሙን ማወቅ የምንችለው በፈርዖንና በእሥራኤል መካከል ያለውን ታሪክ ስንመለከተው ነው። ይህ ስም የፈርዖን መራራና ጽኑዕ አገዛዝ ከእሥራኤል ትከሻ ላይ ሊወርድ በተቃረበበት ወቅት ለተፈጸመው መንፈሳዊ ተአምር የተሰጠ የመጠሪያ ስም ነው ።

እሥራኤል ከግብፅ ሊወጡ አቅራቢያ ብዙ ምልክቶች በግብፃውያንላይ ታይተዋል ። ከምልክቶችም የመጨረሻው ምልክት በግብፃውያን ላይየታዘዘው ከፈርዖን ልጅ እስከ እንስሳ በኩር ድረስ እንዲሞት ከአምላክተወስኖ የተፈጸመው ነው ።

እንደውሳኔውም ከመፈጸሙ በፊት እሥራኤል ይህ ኃዘን ከቤታቸው እንዳይገባ አንድ ሊአደርጉት የሚገባቸው የተለየ ምሥጢር ተነግሯቸው ነበር ። ይህም ምሥጢር እያንዳንዱ የእሥራኤል ቤተሰብ በየቤቱ አንዳንድ ጠቦት አርዶ የደጃፉን መድረክ መቃንና ጉበን በደሙ እንዲቀባ ነበር ዘፀ- ፲፪ ፤ ፳፫ ። እሥራኤል ትእዛዙን ተቀብለው የቤታቸውን ጉበን ከቀቡ በኋላ ይህ የታዘዘው ምልክት በግብፃውያን ቤት እየገባ የአምላክን ትእዛዝ ሊፈጽም ከእሥራኤል ቤት ግን ባንዱ ስንኳ ሳይገባ በበሩ ደም የተቀባውን ደጃፍ በማየት በጣሪያቸው ላይ እያንዣበበ አለፋቸው ።

ይህ ድርጊት እሥራኤል በቋንቋቸው ፋሲካ ብለውታል ። ይህም ባላችሁበት ቤቶች ምልክት ይሆንላችኋል ፤ ደሙንም ባየሁ ጊዜ ከናንተአልፋለሁ።እኔም የግብፅን አገር በመታሁ ጊዜ መቅሠፍቱ ለጥፋት አይመጣባችሁም ዘፀ- ፲፪፥ ፲፫ እግዚአብሔር ከተናገረው ቃል የፋሲካን ትክክለኛ የትርጉም መንፈስ ስንመለከት ማለፍ ፤ መራመድ ፤ መሻገር እንደማለት ሆኖ እናገኘዋለን ።

የበጉ ደም ፋሲካቸው ሆኖ ከፈርዖን እጅ አላቀቃቸው ። የጊዜው መቅሠፍት እንዲራመዳቸውና ፤ እንዲያልፋቸው አደረገ ። ከግብፅ ወደከነዓን ለመግባት መሸጋገሪያ ድልድይ ሆኗል ። «ይህም የማለፉ መሥዋዕት» እየተባለ ዘፀ- ፲፪ ፤ ፳፯ ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተሻገረ መጥቶ ከክርስቶስ ዘመን ደርሷል ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን የፋሲካ በዓል እንደታላቅ ቁም ነገር በናፍቆት ይጠብቀው ስለነበረ «ከመከራዬ በፊት ከናንተ ጋር ይህን ፋሲካ ልበላ እመኝ ነበረ አለ» ሉቃስ ፳፪ ፤ ፲፭ ። ይህ ፈቃዱ በግብር የሚገለጽበት ጊዜ ሲደርስ ለብዙኃኑ የኃጢአት ይቅርታ የተዘጋጀ የአዲሱ ሥርዓት ምልክት መሆኑን አስገንዝቦ ሁሉም በኅብረት እንዲሳተፉ ደቀ መዛሙርቱን አዘዛቸው ። ማቴ- ፳፮ ፤ ፳፯ በዚህም ሥርዓተ ለውጥ ምክንያት ብዙ ዓበይት የጥንት መመሪያዎች ረግፈዋል ።

«ወንድ ባሪያና ሴት ባሪያ መግዛት ብትፈልጉ በዙሪያችሁ ካሉት አሕዛብ ሴትና ወንድ ባሪያዎችን ግዙ» ዘፀ- ፳፫ ፤ ፵፬ የሚለውን አሮጌውን ሕግ አስወግዶ «ማንም ከናንተ ታላቅ

www.ethiopianorthodox.org

ሊሆን የሚወድ የናንተ አገልጋይ ይሁን ፤ ፊተኛም ሊሆን ቢወድ የናንተ ባሪያ ይሁን» የሚለውን አዲስ ሕግ ተካ ማቴ- ፳ ፤ ፳፮ ።

ከዚህም ጋር ያረጀውንና ለራሱ መንግሥት የማይስማማውን ጉርብጥ ብጥ ሥርዓት አውጥቶ ለመጣል ያቀደውን መለኮታዊ አቅድ ወደግቡለማድረስ ሲልና የተገዢን መንፈስ ከሚከተሉት ክርስቲያኖች ጭንቅላትለማጠብና ለመደምሰስ ሊአገለግል እንጂ ሊአገለግሉት እንዳልመጣና ቢአስፈልግም ሕይወቱን ስለብዙዎች ቋሚና ዘላቂ ሕይወት ሲል እንደሚሠዋ ያቀደውን መንፈሳዊ ዓላማ በግልጽ አስረዳ ማቴ- ፳ ፤ ፳፰ ።

ፍጹም አምላክ ፤ ፍጹም ሰው ሲሆን ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ «የባርያን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን አዋርዶ እንደሰው ተገኝቶ ራሱን አዋረደ ለሞት እንኳ ሳይቀር የታዘዘ ሆነ ፊል-፪፤ ፯- ፰ ሲል ለፊልጵስዩስ ክርስቲያኖች እንደመሰከረ ሁሉ ፤ በዚህ

ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ የመሰነባበቻ ቅዱስ ራት እንደመገባቸው

ዕለት ባጭር ታጥቆ ፤ ራሱን ዝቅ አድርጎ የተከታዮቹን እግር አጥቦ በቃል የገለጸውንና ያስተማረውን በግብር ተረጉመው ዮሐ-፲፫፤፩-፲፭ የዛሬ ፲፱፻፸፯ ዓመት አካባቢ ይህ አስደናቂ ለውጥ ሲደረግ ለጊዜው የለውጡ መንፈስ ያልገባው ጴጥሮስ ክርስቶስ እራሱን ዝቅ አድርጎ እግር ማጠቡን በከፍተኛ መንፈስ ተቃውሞ ነበር ። ሆኖም እኔ ካላጠብኩህ ከኔ ጋር አንድነትና (ማኅበራዊ ሕይወት)የለህም አለው ።

ያዲሱ ሥርዓት ተቃዋሚው ጴጥሮስ የለውጡን መንፈስ ፈጽሞ ሲረዳው ይህ ከሆነ እግሬን ብቻ ሳይሆን ራሴንና እጄን ሁሉ እጠበኝ ሲል መላ ሰውነቱ በአዲሱ ሥርዓት እንዲታጠብለት ሁሉ እኩል የሆነበት ፤ ጌታ ራሱን ዝቅ ያደረገበት ሎሌራሱን ከፍ ያደረገበት የእኩልነት መንፈስ በጌታችንና በአምላካችን የታወጀባት የተቀደሰች ዕለት ናት ።

በሌላ በኩል ደግሞ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ስንመረምረው ሌላ የረቀቀ ምሥጢር በውስጡ ተሰውሮበት እናገኛለን ። ሥነ ምሥጢሩ ከምርምር በላይ በመሆኑ ለታላቁ እሥራኤላዊ ሊቅ ለኒቆዲሞስም ከሚአውቀውበላይ ሆኖበት ያስቸገረውና በኋላም በክርስቶስ የተገለጸለት ምሥጢር ነው ዮሐ-፫ ፤ ፪- ፲ ። ይህም ከውሃና ከመንፈስ መወለድ የሚለው ትእዛዝ ነው ።

በሰው ልጆች ሥነ ባሕርይ ምርምር ሲመዘን ማንም ሰው በሕይወቱ ሊፈጽመው ከባድና ጭንቅ የሚመስለውን አስጨናቂ ጉዳይ በሕይወቱ በመፈጸሙ ብዙ የሱ ተከታዮች ለሆኑትክርስቲያ ኖች ሁሉ ከፍተኛኩራትንናየምራል ድጋፍን ሰጥቷቸዋል ።

ይህም ከባድና አስጨናቂ ጉዳይ ቀደም ብሎ ከታላላቅ ነቢያት ተናጋሪዎች አንዱ ኢሳይያስ በሱ መሥዋዕትነትና በሱ ደም ተከታዮቹ ሁሉ ዘለዓለማዊ ፈውስየሚያገኙ መሆናቸውን በትንቢቱ የጠቆመው ፍሬ ሐሳብነው ፭- ፯- ፲፪ በመጨረሻም ይህንን ትንቢት በሥራ ላይ ካዋለው በኋላ አሮጌውንና ጊዜው የመሸበትን ሥርዓት በኮመጠጠ እርሾ መስሎ ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ይህንን እርሾ እንዲአስወግዱት በሰፊው ካስረዳ በኋላ «ፋሲካችን ክርስቶስ መሠዋቱን አበሰራቸው ። ፩ ቆሮ- ፭ ፤ ፮-፰

ፋሲካ ምን እንደሆነ በአሮጌውና ባለፈው ሥርዓት አንፃር በሰፊው ተመልክተነዋልና የክርስቶስ ፋሲካነት ግልጽ ስለሆነ ፤ የሚቀረንአይሆ ንም ባጭር ለማየት በክርስቶስ ፋሲካነት ከሥርዓተ ኦሪት ወደአዲሱ ሥርዓተ ወንጌል ተሻገርን ። በክርስቶስ ፋሲካነት ትምክህተኞችና ምፃተኞች የነበሩ የሰዱቃውያን ፤ የፈሪሳውያንና የጸሐፍት ትዕቢት ተናደ ። ተንቀውና ተጠቅተው ይኖሩ የነበሩ አሕዛብና ድሆች ልዕልናን ተጐናጸፉ ። ባንዳንድ ነቢያትም ከዕለታት አንድ ቀን አሕዛብ ከደስታቸው የተነሣ የፈነዳና የፈካ ጽጌ ረዳ ሲይዙ፤ አይሁድ ደግሞ ከትቢታቸውና ከኃጢአታቸው የተነሣ ለእግረ ሥጋና ለእግረ ሕሊና አስጨናቂ የሆነ እሾህና አሜከላ እንደሚ

ተከታዩ ወደ ፲፪ ኛው ገጽ ዞሯል

www.ethiopianorthodox.org

በጸሎተ ሐሙስ የተገኘው ·

ከ፩ኛው ገጽ የዞረ

ጨብጡ የተነገረው ተፈጸመ ። እኛም ይህንን ካደረግንና ከፈጸምን በክርስቶስ ፋሲካነት ወደመተሳሰብናወደ አንድነቱ መንግሥት እንሻገራለን ። የክርስቶስን ደም በእምነት ተቀብለን በልባችን ጉበን ከረጨን ቅዱስ ጴጥሮስ እንደነገረን እንደዘንዶ ሊውጠን የሚፈልገን ጥንተ ጣላታችን ዲያብሎስ የሚአዘጋጀው ሁሉ ፈተና ያልፈናል ። የክርስቶስን ደም ጥሶ ወደሕይወታችን ሊገባ ኃይል የለውምና እውነተኛ ፋሲካችን ነው ።

በክርስቶስ ፋሲካነት የተጠቀምንበት እኛ ሰዎች ብቻ አይደለንም።የሰውን ኃጢአት ከነመከራው እየተሸከመ በየበረሃው ይወድቁ የነበሩትና በየምኩራቡ ደጃፍ በእሳት ይጋዩት የነበሩት እንስሳትም በነሱ እግር ገብቶ የሰውን ኃጢአት በመሸከሙ ከመቃጠል አረፉ ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የራሱን አዲስ ሥርዓት በእንስሳትና ከእራሱ ውጭ በሆኑ ፍጥረታት ደም አትሞ ለማጽደቅ ሲፈልግ ይህ ለአዲስ ሥርዓት የሚሆን ደሜ ነው ሲል የራሱን ሕይወት መሥዋዕት በማድረግ ለዓለም ያቀረበባት ዕለት ስለሆነች እኛ ክርስቲያኖች ይህችን ቅድስት ዕለት ያዘለችውን አስደናቂ ታሪክ በአንክሮ እየተመለከትን እናከብራታለን ።

በዚች ዕለት አዲሱን ሥርዓት ሠርቶ ከፈጸመ በኋላ እሱን በክርስትና ሕይወት ለሚከተሉት ወገኖቹ አስደናቂ የሆነና ዛሬም ለዓለም የታሪክ ጉዞ መንደርደሪያ የሆነ መግለጫ ሰጥቷል የተከታዩን እግር አጥቦ ልብሱንም

ለብሶ ከተቀመጠ በኋላ «ያደረግ
ትን ሁሉ ታስታውላላችሁን ? በ
ለት አስገንዝቦ «እናንተ መምህ
ጌታ ትሉኛላችሁ ፤ ስለሆንኩም አ
ላችሁ ልክ ነው ። እንግዲህ እኔ መ
ህራችሁና ጌታችሁ መሆኔን አ
ችሁ ከተቀበላችሁ ባሪያ ከጌታው
በልጥምና እኔ እግራችሁን እን
ብኩ እናንተም እርስ በርሳችሁ
ንን ቅዱስ ተግባር ትጠቀሙበት ዘ
ይህን ምሳሌ ሰጥቻችሁአለሁ ። ካ
ጋችሁትም ብፁዓን ናችሁ » አላ
ዮሐ- ፩፡፲፪—፲፯ ።

ብፁዕ የሚለው ስያሜ ከተነሣ ዘ
በመጠኑ ለመረዳት ያህል በጸ
ሐሙስ የተሠራው አዲስ ሥር
ከክርስቲያኖች ባሕርይ ጋር ተዋህ
ሠርጾ በግብር ሲገለጽ የሚፈልቅ እ
የተወሰነ አለመሆኑን ከቃሉ መገ

አለብን ። «ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው ኑሮ ለሁለተኛው ሥፍራ ባልተገኘም ነበር» ዕብ- ፰፡፯ እንደተገለጸው ሁሉ ያ ያረጀው ሥርዓተ ኦሪት የማያዘልቅና መፍትሔ የማይሰጥ በመሆኑ ለክርስትናው ሕይወት መመሪያ ቦታውን ለቀቁ ። በዚህም ሥርዓት ለሚመላለሱ ሁሉ ሰላምና ምሕረት ይሆናል ገላ፡ ፮፣ ፲፮» ተብሏልና እኛ የክርስቶስ ተከታዮች ሁሉ በጸሎተ ሐሙስ የተሠራልን አዲስ ሥርዓት መመሪያችን እንዲሆን የምናመልከው ክርስቶስ አዝዞናል ።

ይህንንም አምላካዊ ቃል ለምእመናኑ መግለጽና ማሳመን በሥራ እንዲገለጽ የማድረጉ ኃላፊነት በክህነቱ ቤት አካባቢ ያለው አስተዳደር ነው።

ስለዚህ ነው ማኅበራዊ ኑሮ መተሳሰብ ፤ መፈቃቀርና መረዳዳት የክርስቲያኖች ጠባይ እንጂ አዲስ አለመሆኑ በየጊዜው በኑሮአቸው የተጠቁ በክርስትስና ትምህርት የመጠቁ መምህራን በየቤተ ክርስቲያኑ ሲናገሩ የኖሩት ። እንግዲህ ጸሎተ ሐሙስ አሮጌው ሕግ የተደመሰሰባት ፤ አዲስ ሥርዓት የተተካባት ዘላቂ ፈውስ የተገኘባት ፤እኩልነት የታወጀባት ዕለት ስለሆነች ይህችን ዕለት እኛ ክርስቲያኖች በከፍተኛ መንፈሳዊ ስሜት ልናከብራት ከሌሎችም ዕለታት ይልቅ ልናገናት ይገባናል ። አስተርአየ ጽጌ

www.ethiopianorthodox.org